

ΑΙ ΕΥΧΑΙ ΤΟΥ ΟΡΘΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ*

ΥΠΟ

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ Ν. ΤΡΕΜΠΕΛΑ

ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΑΘΗΝΩΝ

Και ὁ ψάλτης αὐθις τὸ τρίτον ἀντίφωνον.

Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη. Ἅγιος ὁ Θεὸς κ.τ.λ.

Και λεγομένων τῶν στίχων παρ' ἑκατέρου χοροῦ καὶ τοῦ Δόξα καὶ νῦν.

Ἡ περισσὴ λέγεται, ὁ τρισάγιος ἐκφώνως ᾄδεται ὕμνος, πάντων ἀνισταμένων ἀσκεπῶν ὡς τὸν Θεὸν ἀνυμνοῦντων.

Εἶτα ἡ μεγάλη ἐκτενὴς καὶ αἰτήσεις· τὸ Πληρώσωμεν τὴν δέησιν παρὰ τοῦ διακόνου.

Ἡ εἰρήνη τε καὶ ἡ τῆς κεφαλοκλισίας εὐχὴ παρὰ τοῦ ἱερέως.

Ἐκφώνησις Εἴη τὸ κράτος τῆς βασιλείας σου.

Εὐθὺς τὰ τῆς λιτῆς ὀπισθεν τοῦ ἄμβωνος γίνεται.

Καὶ τῶν ἀναστασίμων ψαλλομένων τῶν ἀπὸ στίχου καὶ τοῦ Δόξα καὶ νῦν.

Παρὰ τοῦ ἱερέως ἐκτενὴς γίνεται δέησις.

Σῶσον ἡμᾶς τίμιος ἐναντίον Κυρίου ὁ θάνατος τοῦ ὀσίου αὐτοῦ Σῶσον ἡμᾶς. Ὡς εὐφραινομένων πάντων ἡ κατοικία ἐν σοὶ Σῶσον ἡμᾶς.

Δόξα ὁ δεξιὸς χορὸς

Ὁ μονογενὴς Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ...

Καὶ νῦν ὁ ἀριστερὸς χορὸς Θεοτοκίον.

Τὴν ὑπερένδοξον τοῦ Θεοῦ μητέρα καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων ἁγιωτέραν ἀσιγήτως ὕμνήσωμεν, καρδίᾳ καὶ χεῖλεσι Θεοτόκον αὐτὴν ὁμολογοῦντες ὡς κυρίως γεννήσασαν Θεὸν σεσαρκωμένον καὶ πρεσβεύουσαν ἀπαύστως ὑπὲρ τῶν ψυχῶν ἡμῶν.

Εἶτα πάλιν ὁ διάκονος. Ἔτι καὶ ἔτι ἀντιλαβοῦ τῆς Παναγίας ἀχράντου. Ὁ δὲ ἱερεὺς ἐκφώνως Ὅτι ἄ-

Δ. Ἐπακολουθεῖ ἡ Γ' εὐχὴ Ἡ ἀενάως βρούουσα Καὶ ὁ Θεὸς ὁ μέγας ὁ αἰώνιος. Μικρὰ συναπτή. Ἐκφώνησις «Ὅτι σὺ εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Καὶ μετὰ τὸ Ἀμήν οἱ ψάλται ἀντίφωνον γ' ἦχος γ' Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη. Ἅγιος ὁ Θεός, ἅγιος ἰσχυρὸς κ. λ. Στίχ. β' Ἐπαινέσατε αὐτόν... Ἅγιος ὁ Θεός. Στίχ. γ' Ὅτι ἐκραταιώθη τὸ ἔλεος αὐτοῦ... Ἅγιος ὁ Θεός. Στίχ. δ' Καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου μένει εἰς τοὺς αἰῶνας. Ἅγιος ὁ Θεός. Δόξα ἦχος πλ. Νῦν περιβάλλονται. Καὶ νῦν τὸ αὐτὸ ὁ ἕτερος χορὸς. Ὁ διάκονος Πληρώσωμεν τὴν δέησιν. Ὑπὲρ τῆς ἀνωθεν εἰρήνης τοῦ σύμπαντος. Ὑπὲρ τοῦ ἁγίου οἴκου. Ὑπὲρ τοῦ ρυσθῆναι... Ἀντιλαβοῦ καὶ καθεξῆς τὰς αἰτήσεις

Καὶ τὸ Κύριε ἐλέησον ὡς κατενώπιον τοῦ τάφου Χριστοῦ.

Καὶ μετὰ τὸ Ἐπάκουσον ἡμῶν, ὁ Θεός, τὰ ἀπολυτικά καὶ ἡ ἀπόλυσις.

Εἰ δὲ κοινὴ ἐστὶν ἡμέρα, λιτὴ οὐ γίνεται. Τὸ ἀπολυτικὸν δὲ λέγεται κατερχομένου τοῦ ἱερέως εἰς τύπον λιτῆς, ὅπισθεν τοῦ ἄμβωνος ψαλλομένου τοῦ Θεοτόκε Παρθένε. Καὶ μετὰ τοῦτο ἐκφωνεῖ ὁ ἱερεύς.

Τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν

Ὅτι σὺ εἶ ὁ φωτισμὸς ἡμῶν, Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν καὶ σοὶ τὴν δόξαν ἀναπέμπομεν. Καὶ οὕτως ἡ ἀπόλυσις γίνεται.

γιος εἶ ὁ Θεὸς ἡμῶν, Ἄρχεται ὁ δομέστικος τοῦ δεξιοῦ χοροῦ Ἄπ' ἕξω Αἰνεῖτε. Εἶτα ἕξω ἀπὸ χοροῦ

Αἰνεῖτε τὸν Κύριον πάντα τὰ ἔθνη. Ἄγιος ὁ Θεός... ἐλέησον ἡμᾶς.
ὁ δευτερός χορὸς

Ἐπαινέσατε αὐτὸν πάντες οἱ λαοί.
Ἄγιος ὁ Θεός...

λ Ὅτι ἐκραταιώθη τὸ ἔλεος αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς. Ἄγιος ὁ Θεός...

Καὶ ἡ ἀλήθεια τοῦ Κυρίου μένει εἰς τὸν αἰῶνα Ἄγιος ὁ Θεός...

Δόξα πατρὶ Ἄγιος ὁ Θεός.

Καὶ νῦν. Ἄγιος ὁ Θεός...

Εἶτα ὁ Δομέστικος ὑψηλοτέρᾳ φωνῇ Ἄγιος ὁ Θεός... ἐλέησον ἡμᾶς.

Ὁ Διάκονος Πληρώσωμεν τὴν ἑσπερινὴν καὶ μετὰ τὴν ἐκφώνησιν τὸ Ἀπολυτικόν. Ἐκτενῆς καὶ ἀπόλυσις.

Εἰ δὲ ἐν τῇ Πεντηκοστῇ παρ' ὅσον καιρὸν ψάλλεται τὸ Χριστὸς ἀνέστη πρὸς τὸ ἅγιος ὁ Θεὸς μεταβληθὲν παρὰ κυροῦ Ἰωάννου τοῦ Λαμπαδαρίου

Χριστὸς ἀνέστη... χαρισάμενος.

Εἰς τὸ Συνοδικὸν

Ἐποφειλομένη πρὸς Θεὸν ἐτήσιος εὐχαριστία καθ' ἣν ἡμέραν ἀπελάβομεν τὴν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν σὺν ἀποδείξει τῶν τῆς εὐσεβείας δογμάτων καταστροφῇ τῶν τῆς κακίας δυσσεβημάτων.

ὅλας. Καὶ οἱ μὲν ψάλλται καὶ ὁ διάκονος τελοῦσι τὰ ἀνωτέρω ὡς εἴρηται, ὁ δὲ ἱερεὺς ἀρξαμένων τῶν ψαλλτῶν τὸ ἀντίφωνον λέγει καθ' ἑαυτὸν τὴν μυστικὴν εὐχὴν Σοὶ γὰρ ὡς ἀληθῶς, ἐπισυνάπτει αὐτῷ καὶ Ὁ Θεὸς ὁ μέγας ὁ ἕψιστος. Τέλος ὧν ταῖς προσβείαις τῆς ἁγίας Θεοτόκου ἐν ἐλέει ἐπίσκειται. Καὶ μετὰ τὸ τέλος αὐτῆς ἐκφωνεῖ τὴν ταύτης ἐκφώνησιν Ὅτι ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος. Λέγει δὲ ταύτην σχολαιότερον, ἵνα συμπληρουμένης τῆς συναπτῆς ὑπὸ τοῦ διακόνου πληρώνη καὶ οὗτος τὰς εὐχὰς καὶ ἐκφωνῇ τὴν ἐκφώνησιν. Γίνεται ἡ ἄνω καθέδρα καὶ λέγει ὁ διάκονος Πρόσχωμεν ὁ ἱερεὺς Εἰρήνη πᾶσι. Ὁ διάκονος Σοφία καὶ εὐθύς τὰ ἀναγνώσματα. Προφητείας Ἡσαίου Ἐπίβλεψον Κύριε ἐκ τοῦ οὐρανοῦ. Τὸ β'. Ἱερεμίου Τάδε λέγει Κύριος ἰθαροσεῖτε τέκνα. Τὸ γ'. Δαυιδ. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ ἐξαγορεύσας. Καὶ μετὰ ταῦτα ἄρχονται οἱ ψάλλται τὸ ἀπολυτικὸν Εὐλογητὸς εἶ Χριστέ ὁ Θεὸς ἡμῶν. Καὶ ψάλλομεν ἐκ τρίτου, ἐξερχόμεθα δὲ πάντες ἔμπροσθεν τοῦ ἄμβωνος καὶ δοξάζει ὁ δομέστικος στίχ. πλ. δ'. Καὶ μετὰ ταῦτα οἱ ψάλλται Δεῦτε λαοὶ τὴν Τρισυπόστατον θεότητα. Εἰθ' οὕτως ὁ ἱερεὺς Εἰρήνη πᾶσι. Ὁ διάκονος Τὰς κεφαλὰς. Ἱερεὺς Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν ὁ

Ὁ δεύτερος χορὸς καὶ καταστροφὴ
τῶν τῆς κακίας δυσσεβημάτων.

κλίνας οὐρανούς ὁ διάκονος Σοφία.
Ὁ λαὸς Εὐλόγησον, ἅγιε, εὐλόγησον.
Ὁ ὢν εὐλογητὸς Χριστὸς ὁ Θεὸς καὶ
εὐθὺς ἅπαντες ἰσοφώνως λαμπρῶ τῇ
φωνῇ Ἐπουράνιε Βασιλεῦ... στερέω-
σον. Ἐπειτα, ἀναγινώσκεται ἡ κατήχη-
σις παρὰ τοῦ προεστῶτος καὶ ἀπολύει.

ζ'. Σχεδιάγραμμα τοῦ ἁσματικοῦ ὄρθρου ἐν ἡμέρᾳ Σαββάτου.

Τὸ σχεδιάγραμμα τοῦτο συνετάχθη κατὰ τὸν μνημονευθέντα ἤδη ὑπ' ἀριθ. 2061 μουσικὸν κώδικα τῆς Ἑθνικῆς Βιβλιοθήκης (ΙΕ'. αἰῶνος χειρόγ. Θεσσαλονίκης). Ἐν αὐτῷ περιέχονται τὰ μέλη τῶν ἀκολουθιῶν πασῶν τῶν ἡμερῶν τῆς Ἑβδομάδος (Ὁρθρου καὶ ἑσπερινοῦ). Αἱ ἀκολουθίαι ἐκτείνονται εἰς δύο ἑβδομάδας ἐναλλασσο-
μένας διὰ τὴν ποικιλίαν. Ἡ πρώτη ἑβδομάς σημειοῦται ἐνταῦθα διὰ τοῦ Α', ἡ δευ-
τέρα διὰ τοῦ Β'. Ἐπὶ πλέον ἐν τῷ αὐτῷ κώδικι εὑρηνται δύο ἀκολουθίαι ψαλλόμε-
ναι «τῷ Σαββάτῳ τῶν ἁγίων προπατόρων καὶ πατέρων», ἐξ ὧν ἡ μὲν πρώτη ἐπιγρά-
φεται «εἰς τὴν 9ην ἑβδομάδα», σημειοῦται δ' ἐνταῦθα διὰ τοῦ Γ', ἡ δὲ δευτέρα
«εἰς τὴν Α'. ἑβδομάδα» σημειοῦμένη ἐνταῦθα διὰ τοῦ Δ'. Κατωτέρω θέτοντες ὡς
βάσιν τὴν ἐκάστοτε πληρεστέραν ἀκολουθίαν συμπληροῦμεν αὐτὴν διὰ τῶν λοιπῶν,
ὅπου ὑπάρχουσιν ἐν αὐταῖς διαφοραὶ ἢ συμπληρώσεις.

Γ. Ἐκφωνεῖ ὁ δομέστικος Εὐλό-
γησον, δέσποτα.

Εἶτα ἄρχεται τὴν ὑπακοήν.

Εἶτα γίνεται μεγάλη συναπτή.

Καὶ οὕτως ἄρχεται ὁ δομέστικος
τὸ πρῶτον Καὶ ὑπνωσα.

Ἐκφώνησις.

Ἄμην Ἐγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὑπνωσα
Δόξα σοι ὁ Θεός. Ὑπαλλαγή. Ὅτι
ἐγενήθης βοηθός μου καὶ ἐν τῇ
σκέπη τῶν πτερυγῶν σου ἀγαλλιάσο-
μαι. Δόξα σοι ὁ Θεός. Καὶ δέχεται ὁ
ἀριστερὸς χορὸς στιχ. Ἐκολλήθη ἡ
ψυχὴ μου ὀπίσω σου ἐμοῦ δὲ ἀντε-
λάβετο ἡ δεξιὰ σου. Δόξα σοι ὁ Θεός.
Δόξα καὶ νῦν. Καὶ ἄλλιν λέγει ὁ δο-
μέστικος περισσὴν τὸ Δόξα σοι ὁ
Θεὸς ἐκ γ'.

Καὶ γίνεται μικρὰ συναπτὴ

Λέγει ὁ δομέστικος Τὴν Οἰκουμέ-
νην Ἀλληλούϊα.

Ἐκφώνησις.

Δ. Μετὰ τὴν ὑπακοήν (ἔχουσαν
οὕτως: «Τὸ παράδοξον τοῦτο Θεο-
τόκε πανύμνητε μυστικῶς ὁ προφή-
της κατανοήσας ὡς ὑετὸν κατέχοντα
ἀτρέπτως τὸν λόγον ἐν τῇ γαστρί
σου κτλ.) ἄρχεται ὁ ὄρθρος

Καὶ ὑπνωσα δόξα σοι ὁ Θεός.

Ἐκφώνησις.

Ἐγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὑπνωσα Δόξα
σοι ὁ Θεός.

Ὑπαλλαγή. Ὡς ἐκ στέατος καὶ ποι-
ότητος ἐμπλησθεὶς ἡ ψυχὴ μου καὶ
χειρὶ ἀγαλλιάσεως αἰνέσει τῷ στόμα
μου. Δόξα σοι ὁ Θεός.

Πληρουμένου δὲ τοῦ ψαλμοῦ τού-
του λέγει τελευταῖον διεγερομὸν αἰνέ-
σει τὸ στόμα μου Δόξα σοι ὁ Θεός.
Καὶ πληρουμένου τούτου λέγει ὁ διά-
κονος.

Ἔτι καὶ ἔτι.

Καὶ εὐθὺς ἄρχεται τὴν οἰκουμένην
ἀλληλούϊα.

Γ. Ἀμήν. Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ.

Δόξα καὶ νῦν.

Καὶ γίνεται πάλιν μικρὰ συναπτή. Καὶ εὐθὺς ἀρχεται τὰς ψδᾶς.

[ὑπόψαλμος] Δεδόξασται τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται. Ἐκφώνησις. Ἄσωμεν τῷ Κυρίῳ ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.

Δόξα καὶ νῦν καὶ περισσὴν τὸ αὐτό. Τῷ Κυρίῳ ἄσωμεν, ἐνδόξως γὰρ δεδόξασται.

Καὶ γίνεται μικρὰ συναπτή. Καὶ εὐθὺς ἀρχεται τὴν β'. ψδὴν

Οὐρανὲ καὶ λαλήσω. Δόξα σοι ὁ Θεός.

Ἐπαλλαγὴ Α Ὁ ἠγαπημένος, φύλαξόν με Κύριε.

Ἐπαλλαγὴ Β Ἄδου κατωτάτου Δίκαιος εἶ Κύριε.

Ἐπαλλαγὴ Γ Θεὸς πλὴν ἐμοῦ. Δόξα σοι, δόξα σοι, δόξα σοι.

Ἐκφώνησις.

Ἀμήν. Πρόσεχε οὐρανὲ καὶ λαλήσω. Δόξα σοι ὁ Θεός.

Πρόσεχε, οὐρανὲ, καὶ λαλήσω. Δόξα σοι ὁ Θεός.

Ἐκφώνησις

Ἀμήν Ἀγαλλιᾶσθε δίκαιοι ἐν Κυρίῳ ἀλληλούια κτλ.

Δ Εἰς τὴν β'. ψδὴν

... Ἐπαλλαγὴ Α'. Καὶ ἔφαγεν Ἰακώβ...

Ἐπαλλαγὴ Β'. Ὅτι πῦρ... Δίκαιος εἶ Κύριε.

Καὶ πάλιν δέχεται ὁ ἀριστερὸς χορὸς ἀλλαγμὰν εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον ἀπὸ χοροῦ. Καταφάγεται...

Ἐπαλλαγὴ Γ'. Ἴδετε... ἐκ τῶν χειρῶν μου. Δόξα σοι

Καὶ λέγει διεγερομὸν τῆς Γ'. ὑπαλλαγῆς Δόξα σοι ὁ Θεός

Ἐπαλλαγὴ. Καὶ ἔφαγεν Ἰακώβ καὶ ἐνεπλήσθη καὶ ἀπελάκτισεν ὁ ἠγαπημένος. Φύλαξόν με Κύριε. Ὁ ἀριστερός. Ἐλιπάνθη, ἐπαχύνθη καὶ ἐγκατέλιπε Θεὸν τὸν ποιήσαντα αὐτὸν καὶ ἀπέστη ἀπὸ Θεοῦ σωτῆρος αὐτοῦ. Φύλαξόν με Κύριε.

Ὅτι πῦρ ἐκκέαυται ἐκ τοῦ θυμοῦ μου καυθήσεται ἕως ἄδου κατωτάτου, δίκαιος εἶ Κύριε.

Ὁ ἀριστερὸς χορὸς. Καταφάγεται γῆν καὶ τὰ γεννήματα αὐτῆς, φλέξει θεμέλια ὄρεων, δίκαιος εἶ Κύριε.

Ἐπαλλαγὴ. Ἴδετε, ἴδετε ὅτι ἐγὼ εἶμι καὶ οὐκ ἔστι Θεός πλὴν ἐμοῦ Δόξα σοι, δόξα σοι, δόξα σοι.

Ὁ ἀριστερὸς χορὸς Ἐγὼ ἀποκτενῶ καὶ ζῆν ποιήσω, πατάξω κἀγὼ ἰάσομαι οὐκ ἔστιν, ὅς ἐξελεῖται ἐκ τῶν χειρῶν μου. Δόξα σοι, δόξα σοι, δόξα σοι Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτὸ εἶτα περισσὴν¹.

Δόξα σοι γ'. Καὶ ψάλλονται καὶ αἱ λοιπαί.

1. Ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ τῆς Α'. Ἐβδομάδος γράφεται ἐνταῦθα: Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτὸ Καὶ διεγερομὸν

Α Β [Μετὰ τὴν Ε'. ᾠδὴν καὶ οὐχὶ μετὰ τὴν Β'. ᾠδὴν ἐπακολουθεῖ ἢ Γ'. ᾠδὴ εἰς τιμὴν τῆς Θεοτόκου, ἢ μήτηρ τῆς ὁποίας, ἔφερε τὸ αὐτὸ ὄνομα καὶ συνέλαβεν ὑπερφυσικῶς ὅπως καὶ ἡ τὸν Σαμουὴλ ἐξ ἐπαγγελίας συλλαβοῦσα Ἄννα. Φαίνεται δέ, ὅτι ἐπισυνήπτετο καὶ ἡ ᾠδὴ Μεγαλύνει ἢ ψυχὴ μου τὸν Κύριον]

[Ἄντὶ ὑποψάλμου μεγαλυνάριον διάφορον δι' ἐκάστην τῶν ἀκολουθιῶν]

Α. Μήτηρ ἁγία τοῦ ἀχράντου φωτός, ἀγγελικοῖς σε ὕμνοις τιμῶντες μεγαλύνομεν. Ἡ καρδιά μου ἐν Κυρίῳ, ἐλέησόν με Κύριε.

Ἐκφώνησις.

Ἀμήν. Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου ἐν Κυρίῳ, ἐλέησόν με Κύριε.

Ἐπὶ δὲ ἔλθῃ εἰς τὸ μέσον ἢ ψυχὴ μου λέγει καὶ τὸ Μήτηρ ἁγία.

Β. Ἐστερεώθη ἡ καρδιά μου ἐν Κυρίῳ, ἐλέησόν με, Κύριε.

Ὅταν δὲ ἔλθῃ εἰς τὸ μεγαλυνάριον λέγει καὶ τὸ Μήτηρ Θεοῦ Παναγία, τὸ τεῖχος τῶν χριστιανῶν σῶσαι λαόν σου συνήθως κραυγάζοντά σοι· ἐκτενῶς ἀντιταχθέντι αἰσχροῖς ἀλαζόσι λογισμοῖς, ἵνα βοῶμέν σοι, χαῖρε ἀειπάρθενε.

Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Ὑστερον δὲ ἠχίζει ὁ δομέστικος τὸ αὐτό.

Γ «Καὶ εὐθύς τὸ μεγαλυνάριον. Ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου, Ἄχραντε, τῶν προφητῶν ὑπάρχει καὶ τοῦ νόμου πληρωμα. Διό σε Θεοτόκον ἐν ἐπιγνώσει δοξάζοντες εὐσεβῶς μεγαλύνομεν.

Ἐν Κυρίῳ. Ἐλέησόν με, Κύριε.

Ἐκφώνησις.

Ὁ δομέστικος. Ἐν Κυρίῳ, ἐλέησόν με Κύριε.

Δ Ψαλλομένων δὲ καὶ τῶν λοιπῶν ᾠδῶν ἀρχεται καὶ ψάλλει μεγαλυνάριον πρὸ τῆς Γ'. ᾠδῆς: «Τὸν αἰδίων τοῦ Πατρὸς ἐν ἀρχῇ Λόγον σωματωθέντα ἀφράστως ἐκ σοῦ, Θεομητορ, χορὸς ἀγγελικὸς οὐρανόθεν ὑμνεῖ σε καὶ ποιμένες ἐκ γῆς δρωῶντες φόβῳ ἐδόξαζον τὸ ἀκατάληπτον μυστήριον, διὸ καὶ ἡμεῖς οἱ φωτισθέντες τῷ τόκῳ σου κατὰ χάρος μεγαλύνομεν» Καὶ ψάλλει καὶ τοὺς λοιποὺς στίχους ἕως τὸ Μεγαλύνει ἢ ψυχὴ μου (Καὶ ἐπακολουθεῖ τὸ τροπάριον)

Α Β (Δὲν ἐπακολουθεῖ εὐθύς ἢ Γ'. ᾠδὴ ἄλλ' ἢ Δ'.)

Α Καὶ ἐφοβήθην. Εἰσάκουσόν μου, Κύριε.

Ἐκφώνησις.

Καὶ ἐφοβήθην, εἰσάκουσόν μου, Κύριε.

Διεγερόν. Εἰσακήκοα τὴν ἀκοήν σου καὶ ἐφοβήθην, εἰσάκουσόν μου, Κύριε.

Καὶ ψάλλονται καὶ οἱ λοιποὶ στίχοι μὲ τὸ τοιοῦτον μέλος ἕως τὸ Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου.

Εἶτα ἀρχεται τοῦτο. Λέγει καὶ τὸ μεγαλυνάριον.

Μεγαλύνει ἡ ψυχὴ μου τὸν Κύριον καὶ ἠγαλλίασε τὸ Πνεῦμά μου ἐπὶ τῷ Θεῷ τῷ σωτῆρί μου.

Ὁ καρπὸς τῆς κοιλίας σου, Ἄχραντε κ.τ.λ.

Καὶ ψάλλονται καὶ οἱ λοιποὶ στίχοι

Δόξα καὶ νῦν

Καὶ πάλιν λέγει τὸ μεγαλυνάριον

Β Ἐν τῷ ὕψει τῶν ἡμερῶν μου ἰλάσθητί μοι, Κύριε.

Ἐκφώνησις.

Ἄμην ἐν τῷ ὕψει τῶν ἡμερῶν μου, ἰλάσθητί μοι, Κύριε.

Ἐγὼ εἶπα ἐν τῷ ὕψει τῶν ἡμερῶν μου.

Α Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Καὶ διεγερομένον.

Ἰλάσθητί μοι, Κύριε Ὡδὴ ζ'.

Τῶν Πατέρων ἡμῶν, εὐλογητὸς εἶ Κύριε.

Ἐκφώνησις.

Ἄμην. Εὐλογητὸς εἶ Κύριε, ὁ Θεὸς τῶν Πατέρων ἡμῶν, εὐλογητὸς εἶ, Κύριε, εὐλογητὸς εἶ, Κύριε.

Καὶ πάλιν ἐκ βου.

Εἰς δὲ τὸν στίχον τοῦτον γίνεται ἡ εἴσοδος καὶ λέγει ὁ δομέστικος ὑψηλοτέρῃ τῇ φωνῇ

Καὶ ἐντραπήσαν πάντες οἱ ἐνδεικνύμενοι τοῖς δούλοις σου κακά. Καταισχυνθείσαν ἀπὸ πάσης δυναστείας καὶ ἡ ἰσχὺς αὐτῶν συντριβείη. Εὐλογητὸς εἶ Κύριε.

Μετὰ δὲ τὴν εἴσοδον εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ψάλλει καὶ τοὺς λοιποὺς στίχους τῆς ὠδῆς.

Εὐλογητὸς εἶ Κύριε ὁ Θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν ὁ ὑπερύμνητος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας. Εὐλογητὸς εἶ Κύριε.

Μετὰ δὲ τὸ τέλος τῆς ὠδῆς ταύτης ἀρχεται καὶ ἡ ὀδὸς...(:) Δόξα γὰρ οὐ λέγουσι.

Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου τὸν Κύριον ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας.

Μετὰ δὲ τὸ Δόξα καὶ τὸ καὶ νῦν Αἰνοῦμεν εὐλογοῦμεν

Ὡδὴ Ε'.

Πρὸς σὲ ὁ Θεὸς οἰκτείρησόν με, Κύριε.

Ἐκφώνησις

Πρὸς σὲ ὁ Θεός, οἰκτείρησόν με Κύριε.

Ἐκ νυκτὸς ὀρθρίζει τὸ πνεῦμά μου πρὸς σέ, ὁ Θεός.

Οἰκτείρησόν με Κύριε.

Δόξα καὶ νῦν καὶ διεγερομένον. Οἰκτείρησόν με, Κύριε,

Εἶτα Σὲ τὸ ἀπόρθητον τεῖχος Θεοτόκε. Καὶ εὐθὺς τὸ συναξάριον.

Εἰς δὲ τὸν Πεντηκοστὸν

(Ἐπακολουθεῖ πεντηκοστώριον ἴδιον. Τὴν λοιπὴν ἀκολουθίαν ἴδε ἐν τῇ τῆς Κυριακῆς).

η' Εἰκασίαι καὶ συμπεράσματα.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω συνάγεται ὅτι ἐν τῇ ἀκολουθίᾳ τοῦ Σαββάτου δὲν ἐψάλλετο, τοῦλάχιστον εἰς ἐποχὴν προγενεστέραν, μόνον ὁ τρίτος ψαλμός, ὁ ἦδη πρῶτος ἐν τῷ ἑξαψάλμῳ. Ὡς δ' ἐμφαίνεται ἐκ τοῦ μουσικοῦ τεμαχίου, ἀπετέλει ἐν ἀντίφωνον, *πιθανώτατα κατ' ἐραρισμὸν* ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ψαλμῶν, παρήλλασσε δέ, ὡς φαίνεται, τὸ μέλος τῶν στίχων τῶν ἐκ τοῦ ἐτέρου ψαλμοῦ, τοῦτο δὲ ἴσως σημαίνει ὁ ὄρος Ὑπαλλαγή.

Ἐὰν ρίψωμεν ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ σήμερον ἐν χρήσει Ὡρολογίου, θὰ ἴδωμεν, ὅτι ἐν ἐκάστῳ ψαλμῷ τοῦ Ἑξαψάλμου ἐπιτάσσεται ἐν τέλει αὐτοῦ Καὶ πάλιν Ἐγὼ ἐκοιμήθην καὶ ἕπνωσα ἑξηγέρθη, ὅτι Κύριος ἀντιλήψεταιί μου.

Μεθ' ὃ ἐπακολουθεῖ ὁ ἕτερος ψαλμός, οὗτινος πάλιν ἐπιτάσσεται «Καὶ πάλιν Μὴ ἐγκαταλίπης με, Κύριε ὁ Θεός μου, μὴ ἀποστῆς, ἀπ' ἐμοῦ. Πρὸς σχος εἰς τὴν βοήθειάν μου, Κύριε, τῆς σωτηρίας μου».

Ἐπακολουθεῖ εἶτα ὁ τρίτος ψαλμός, εἰς τὸ τέλος τοῦ ὁποίου εὔρηται ὀλόκληρος ἢ ὡς ὑπαλλαγή κατονομαζομένη τοῦ ψαλμοῦ περικοπή. Δηλαδὴ εἰς τὸ Ὡρολόγιον εὔρηται: «Καὶ πάλιν Ἐν τοῖς Ὁρθοῖς ἐμελέτων εἰς σέ, ὅτι ἐγενήθης βοηθός μου καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερυγῶν σου ἀγαλλιάσομαι. Ἐκολλήθη ἡ ψυχὴ μου ὀπίσω σου, ἐμοῦ δὲ ἀντελάβετο ἡ δεξιὰ σου».

Ταῦτα παρέχουσιν εἰς ἡμᾶς τὸ ἐνδόσιμον νὰ εἰκάσωμεν, ὅτι εἰς παλαιότεραν ἐποχὴν ὀλόκληροι οἱ ἐν ταῖς ἀκολουθίαις ὄρισμένοι ψαλμοὶ ἀπηγγέλλοντο ἐμμελῶς, εἰς τὸ τέλος δ' ἐκάστου τούτων ἐπανελαμβάνοντο ἐμμελέστερον στίχοι τινὲς ἐξ αὐτῶν. Ὅταν δὲ τὰ μέλη ταῦτα κατέστησαν ἐκτενέστερα εἴτε παρελείφθησαν ἐνδιάμεσοι ψαλμοὶ εἴτε ἀπηρτίσθησαν ἐξ αὐτῶν κατ' ἐραρισμὸν ἀντίφωνα καὶ συνεχωνεύθησαν οὕτω εἰς ἐν δύο ἢ καὶ πλείονες ψαλμοί, ἐψάλλοντο δὲ ἀργῶς καὶ μετὰ μέλους ὄρισμένοι στίχοι. Ἐκ τοῦ ὑπ' ὄψει μουσικοῦ χειρογράφου ὑπεμφαίνεται, ὅτι ἡ πρώτη στάσις τοῦ ἑξαψάλμου συνεχωνεύθη εἰς ἐν μουσικὸν ἀντίφωνον ἐκ στίχων τινῶν τοῦ πρώτου καὶ τοῦ τρίτου ψαλμοῦ τοῦ ἑξαψάλμου.

Ὅτι δὲ καὶ ὀλόκληροι ψαλμοὶ ἢ ᾠδαὶ ἐψάλλοντο, ἐμφαίνεται μὲν καὶ ἐκ τῶν ἐν τῷ μουσικῷ χειρογράφῳ σημειώσεων «Καὶ ψάλλονται καὶ αἱ λοιπαὶ ᾠδαί» ~~μετὰ δὲ τὴν εἴσοδον εἰς τὸ μέσον τοῦ ναοῦ ψάλλει καὶ τοὺς λοιποὺς στίχους τῆς ᾠδῆς~~, μαρτυρεῖται δὲ ρητῶς ὑπὸ Συμεῶν τοῦ Θεσσαλονίκης γράφοντος «περὶ τοῦ ἀσματικοῦ ὄρθρου»: «Μετὰ μέλους φησὶν ὁ

ψάλτης Ἐγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὑπνωσα. Δόξα σοι ὁ Θεός. Καί οὕτως ἀρξάμενος τοῦ ψαλμοῦ τοῦ Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν, μετὰ τῶν λοιπῶν κατὰ στίχον πάντα τελειοῖ ψαλμόν, ἑκατέρου χοροῦ λέγοντος τὸ Δόξα σοι ὁ Θεός. Τρεῖς δὲ λέγονται ὁμοῦ ψαλμοὶ εἰς τύπον καὶ τιμὴν τῆς Παναγίας Τριαδος, αὐτὸς δὴ τὸ Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν, τὸ Ὁ Θεός ὁ Θεός μου πρὸς σὲ ὀρθρίζω, καὶ τὸ Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον. Ἐν τούτοις τοῖς τρισὶν εἰς τὰς ἑορτὰς καὶ Τριαδικὰ ψάλλονται, ἦτοι τὸ Δόξα σοι Πάτερ, Δόξα σοι Υἱέ, Δόξα σοι τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ τὰ ὅμοια. Ταῖς δὲ κοιναῖς καὶ ταῖς Κυριακαῖς πλὴν τῶν Προπατόρων τε καὶ Πατέρων, μόνον τὸ Δόξα σοι ὁ Θεός (!)».

Πράγματι τὸ μουσικὸν χειρόγραφον περὶ τῆς Κυριακῆς τῶν Προπατόρων καὶ Πατέρων ὁμιλεῖ περὶ ἄλλων τριαδικῶν, καθὼς θὰ ἴδωμεν. Ἄλλ' ἐκ τῆς φράσεως τοῦ Συμεὼν «πάντα τελειοῖ ψαλμόν, ἑκατέρου χοροῦ λέγοντος τὸ Δόξα σοι ὁ Θεός», δύναται νὰ συναχθῆ ὅτι εἷς ἦτο ὁ ἀπαγγέλλων ἐμμελῶς τοὺς στίχους, εἰς ἕκαστον δὲ στίχον διακόπτων παρεῖχεν εἰς τὸν δεξιὸν καὶ ἀριστερόν χορὸν ἕξ ὑπαμοιβῆς τὸν καιρὸν νὰ ψάλλῃ τὸ Δόξα σοι ὁ Θεός, μεθ' ὃ ἐξηκολούθει τὸν ἕτερον στίχον κ.τ.λ. Εἰς τὸ τέλος δὲ τοῦ ψαλμοῦ οἱ ψάλλται ἐμμελέστερον ἔψαλλον τὸ Δόξα Πατρὶ καὶ νῦν καὶ ἐν συνεχείᾳ τὸν ἐπαναλαμβάνονμενον κατὰ τὰ ἀνωτέρω στίχον.

Ὁ ὄρος διεγερμὸς φαίνεται σημαίνων ἡμιστίχιόν τι ἐκ τοῦ ψαλμοῦ ἢ ἐφύμνιον ψαλλόμενον ἀργῶς μετὰ τὸ πέρας τοῦ ὄλου ψαλμοῦ ἢ τῆς ᾠδῆς, καθ' ὃν χρόνον τὸ ἐκκλησιαστικόν, καθήμενον τέως, ἠγείρετο ὄρθιον καὶ προσκυνοῦν παρηκολούθει τὸ ὑπ' ἀμφοτέρων ἴσως τῶν χορῶν ψαλλόμενον τοῦτο μέλος. Οὕτω ἐν τῇ Δ' ᾠδῇ ὁ διεγερμὸς ἀποτελεῖται ἀπὸ τὸ ἡμιστίχιον «Εἰσακήκοα τὴν ἀκοὴν σου καὶ ἐφοβήθην», καὶ ἀπὸ τὸ ἐφύμνιον ἢ ἀντίφωνον καὶ ὑπόψαλμον τῆς ᾠδῆς Εἰσάκουσόν μου Κύριε. Εἰς τὴν Ε' ᾠδὴν ὁμοίως ὁ διεγερμὸς ἀποτελεῖται ἀπὸ μόνον τὸ ἐφύμνιον «Οἰκτείρησόν με, Κύριε». Ὡσαύτως καὶ ἐν τῇ ΣΤ' ᾠδῇ «Καὶ διεγερμὸν Ἰλάσθητί μοι, Κύριε».

Ἡ περισσὴ διακρίνεται τοῦ διεγερμοῦ; Μᾶλλον ὄχι. Ἐάν τις παρακολουθήσῃ τὰς ἐν τῷ μουσικῷ χειρογράφῳ διατάξεις, θὰ εὔρη πολὺ ὀλιγωτέρας τὰς ἐνδείξεις, τὰς συνηγορούσας ὑπὲρ τῆς διακρίσεως τούτων, περισσοτέρας δὲ τὰς ἀγούσας εἰς τὸ συμπέρασμα, ὅτι διεγερμὸς εἶνε αὐτὴ αὐτὴ ἢ περισσὴ.

Ἀξιοσημειώτον ὡσαύτως εἶνε, ὅτι εἰς τὴν θέσιν τῆς ἕκτης ᾠδῆς, ἀντὶ τῆς προσευχῆς Ἰωανῆ τοῦ προφήτου, εὔρηται αἱ πρῶται λέξεις τῆς Προσευχῆς τοῦ Ἐξεκίου βασιλέως τῆς Ἰουδαίας: «Ἐγὼ εἶπα ἐν τῷ ὑψει τῶν ἡμερῶν μου, πορεύσομαι ἐν πύλαις Ἰερουσαλὴμ, καταλείψω τὰ ἔτη τὰ ἐπίλοιπα κ.λ.π.».

η' Σχεδιάγραμμα τοῦ ἁσματικοῦ ὄρθρου τῆς Κυριακῆς

Συνετάχθη τὸ σχεδιάγραμμα τοῦτο ἐπὶ τῇ βάσει τῆς περιγραφῆς τούτου ὑπὸ Συμεῶν τοῦ Θεσσαλονίκης, συμπληρουμένης ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2061 καὶ 2406 καὶ 2622 μουσικῶν κωδίκων τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης. Εἰς τὸν ὑπ' ἀριθ. 2061 τηροῦνται καὶ ἐνταῦθα αἱ ὑπὸ τὰ στοιχεῖα Α, Β, Γ, Δ, τοῦ κατὰ τὸ Σάββατον ὄρθρου. Ἡ κατὰ τὸν Συμεῶν περιγραφή σημειοῦται διὰ τοῦ ΣΘ.

ΣΘ Κλειομένων τῶν βασιλικῶν πυλῶν τοῦ ναοῦ... ἴσταται ἔμπροσθεν τῶν πυλῶν ὁ ἱερεὺς... καὶ εὐλογεῖ τὸν Θεόν, τὸν μόνον ἐν Τριάδι «Εὐλογημένη ἡ βασιλεία, λέγων, τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου Πνεύματος». Καὶ εὐθύς τὰ εἰρηνικὰ πάντα ἐπάγει καὶ τὸ Ἐπιλαβοῦ, σῶσον, ἐλέησον. Καὶ ὁ ψάλτης εὐθέως μέρος ἄδει τοῦ μέλλοντος ἄδου ψαλμοῦ κατὰ λόγον θεῖον. Καὶ ὑπνωσα· δόξα σοι ὁ Θεός· Καὶ τοῦ ἱερέως Τῆς Παναγίας ἀχράντου εἰπόντος καὶ παραθεμένου πάντας τῷ Θεῷ καὶ ἐκφώνως τὸν Θεὸν δοξολογήσαντος, τὸ Ὅτι πρέπει σοι πᾶσα δόξα εἰρηκότος μετὰ μέλους φησὶν ὁ ψάλτης Ἐγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὑπνωσα· Δόξα σοι ὁ Θεός».

Γ (Μετὰ τὴν ὑπακοήν)

«Καὶ γίνεται συναπτὴ καὶ εὐθύς ἄρχεται ὁ δομέστικος. Καὶ ὑπνωσα, Δόξα σοι ὁ Θεός. Ἀγαλλιᾶσομαι Δόξα σοι.

Ἐκφώνησις.

Ἐγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὑπνωσα. Δόξα σοι ὁ Θεός.

Ὁ ἀριστερὸς Ἐξηγέρθη ὅτι Κύριος ἀντιλήψεταιί μου.

Σὺ δὲ Κύριε ἀντιλήπτωρ μου εἶ δόξα μου καὶ ὑψῶν τὴν κεφαλὴν μου.

Δόξα σοι Πάτερ.

Ἐγὼ ἐκοιμήθην καὶ ὑπνωσα ἐξηγέρθη, ὅτι Κύριος ἀντιλήψεταιί μου, δόξα σοι ἅγιε.

Ἀνάστα, Κύριε, σῶσόν με ὁ Θεός μου, ὅτι σὺ ἐπάταξας πάντας τοὺς ἐχθραίνοντάς μοι ματαίως, ὀδόντας ἁμαρτωλῶν συνέτριψας

Ὅτι κρεῖσσον τὸ ἐλέος σου ὑπὲρ ζωῆς. Τὰ χεῖλη μου ἐπαινέσουσί σε. Δόξα σοι.

Ὡς ἐκ στέατος καὶ πιότητος ἐμπλη-

Δ. Παραλείπεται τὸ Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε. Καὶ ἡ μόνη ἐνδιαφέρουσα προσθήκη εἶνε: «ψάλλουσιν γοῦν ἕτερα τριαδικὰ ἕως τὸ τέλος τοῦ ψαλμοῦ (Ὁ Θεὸς ὁ Θεός μου πρὸς σὲ ὀρθρίζω)

Καὶ οὕτως ἀρξάμενος τοῦ ψαλμοῦ τοῦ Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν μετὰ τῶν λοιπῶν κατὰ στίχον πάντα τελειοὶ ψαλμόν, ἑκατέρου χοροῦ λέγοντος τὸ Δόξα σοι ὁ Θεός. Τρεῖς δὴ λέγονται ὁμοῦ ψαλμοὶ εἰς τύπον καὶ τιμὴν τῆς Παναγίας Τριάδος. Αὐτὸς δὴ τὸ Κύριε, τί ἐπληθύνθησαν, τὸ Ὁ Θεὸς ὁ Θεός μου πρὸς σὲ δρθρίζω καὶ τὸ Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον. Ἐν τούτοις τοῖς τρισὶν εἰς τὰς εσοτὰς καὶ Τριαδικὰ ψάλλονται, ἤτοι τὸ Δόξα σοι ὁ Θεός. Εἶτα Δόξα πάλιν τὸ Δόξα σοι ὁ Θεός Καὶ νῦν τὸ αὐτό. Καὶ περισσὴν αὐθις γεγωνότερον τοῦτο.

(Ἰστέον ὅτι ἐν τοῖς πρώτοις τρισὶ ψαλμοῖς τὰς ἐθωνινὰς εὐχὰς πρὸς τὸν Θεὸν ἀναφέρει ὁ ἱερεὺς).

Καὶ ὁ ἱερεὺς Ἔτι καὶ ἔτι καὶ τὸ Ἀντιλαβοῦ καὶ ὁ ψάλτης τὴν οἰκουμένην Ἀλληλούϊα. Καὶ ὁ ἱερεὺς τῆς Παναγίας εἰς τὴν ἐκφώνησιν. Καὶ εὐθὺς ὁ ψάλτης Ἄμωμοι ἐν ὁδῷ Ἀλληλούϊα. Μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῷ. Καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ στίχου καὶ Ἀλληλούϊα. Καὶ οὕτω παρ' ἑκατέρων ψάλλονται αὐθις οἱ στίχοι τῶν χορῶν μετὰ τοῦ Ἀλληλούϊα τῆς πρώτης στάσεως ὅλης πληρουμένης. Εἶτα Δόξα καὶ νῦν καὶ περισσῇ. Ἀλληλούϊα. Καὶ ὁ ἱερεὺς μικρὰν αὐθις συναπτὴν.

σθεῖν ἢ ψυχὴ μου καὶ χεῖλη ἀγαλλιάσεως αἰνέσει τὸ στόμα μου. Δόξα σοι πάτερ ἅγιε, δόξα σοι.

Ἐπαλλαγὴ. Ὅτι ἐγενήθη βοήθός μου καὶ ἐν τῇ σκέπῃ τῶν πτερυγῶν σου ἀγαλλιάσομαι. Δόξα σοι ὁ Θεός.

Ὁ ἀριστερὸς τὸ κείμενον Ἐκολληθήν ἢ ψυχὴ μου ὀπίσω σου ἐμοῦ δὲ

B. (Εὐθὺς μετὰ τὸ Ἐκοιμήθην καὶ ὕπνωσα) Δόξα καὶ νῦν καὶ διεγερμὸν Καὶ ὕπνωσα. Δόξα σοι ὁ Θεὸς τρίς.

Καὶ λέγει μικρὸν συναπτὴν καὶ εὐθὺς ὁ Ἄμωμος.

B. [ὑπόψαλμος] Οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῷ. Ἀλληλούϊα. Τὰ δικαιώματά σου, ἀλληλούϊα. Ἐπαλλαγὴ. Ἐξήσέ με, ἀλληλούϊα. Ἐκφώνησις. Ἀμήν. Μακάριοι ἄμωμοι ἐν ὁδῷ. Ἀλληλούϊα. Μακάριοι. Εἰ βούλει λέγε εἰς τὸν ψαλμόν τοῦτον καὶ ἀλληλούϊα εἰς τὸν αὐτὸν ἤχον. Δόξα καὶ νῦν καὶ περισσῇ Ἀλληλούϊα γ'.

ἀντελάβετο ἢ δεξιὰ σου. Δόξα σοι.

Ὁ δὲ βασιλεὺς εὐφρανθήσεται ἐπὶ τῷ Θεῷ, ἐπαινεθήσεται πᾶς ὁ ὀμνύων ἐν αὐτῷ. Δόξα σοι.

Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον πάντες οἱ δοῦλοι Κυρίου Δόξα σοι. Δόξα καὶ νῦν, Δόξα σοι ὁ Θεός, δόξα σοι. Καὶ γίνεται μικρὰ συναπτὴ.

Γ.Δ. Εὐθὺς μετὰ τὴν συναπτὴν τὴν ἐπακολουθοῦσαν εἰς τὸ Ἰδοὺ δὴ εὐλογεῖτε τὸν Κύριον καὶ πρὸ τοῦ Ἀμώμου παρεμπίπτουσι τὰ ἐξῆς ἀξιοσημεῖατα :

Καὶ εὐθὺς λέγει ὁ δομέστικος Τὴν Οἰκουμένην ἀλληλούϊα. Γ' Ἐκφώνησις.

Ἀμήν Ὅν τρόπον ἐπιποθεῖ ἢ ἔλαφος ἐπὶ τὰς πηγὰς τῶν ὑδάτων ἀλληλούϊα. [ψαλμ. 41]

Γ.Δ Καὶ λέγει ἀλληλούϊα τρίς, εἴπερ ἔχει θέλημα ὁ δομέστικος. Ἀλληλούϊα τρίς. Καὶ λέγει καὶ περισσῇ.

Τοῦ Ἀμώμου ἀρξαμένου λαμβάνει θυμιατήριον καὶ θυμίαμα βαλὼν καὶ σφραγίσας (εἰ δ' ἔστιν ἀρχιερεὺς σφραγίζοντας αὐτὸ τὸ θυμιατήριον) ἀρχεται ὁ ἱερεὺς ἀπὸ τοῦ δεξιοῦ μέρους τοῦ νάρθηκος καὶ θυμιᾷ κύκλῳ τὸν Νάρθηκα περὶ τοὺς θεμελίους τοῦ Ναοῦ καὶ τοὺς τοίχους, ἀφισταμένων ἐκ τῶν τοίχων τῶν ἱσταμένων καὶ πάλιν ἱσταμένων. Καὶ ἐπανελθὼν ὅθεν ἤρξατο Σταυροῦ τύπον ποιεῖ μετὰ τοῦ θυμιατοῦ λέγων Σοφία ὀρθοί, μιᾶς λαμπάδος προηγουμένης ἐν μόναις ταῖς ἑορταῖς καὶ ἐν τῷ νάρθηκι μικρῶν καὶ ὀλίγων ἀναπτομένων φώτων. Ὁ δέ γε ψάλτης καλῶν αὐτὸν ἐκφωνεῖ τὸ Εὐλογητὸς εἰ Κύριε. Ἔθος γὰρ εἰς τοῦτον εἶναι τὸν στίχον τῷ τέλει τοῦ θυμιάματος. Καὶ ὁ ἱερεὺς ἡρεμαῖα φησὶ φωνῇ τὸ Σοφία ὀρθοί. Καὶ εὐθύς ἐλθὼν θυμιᾷ τὸν ἀρχιερέα καὶ καθεξῆς τοὺς λοιποὺς πάντας. Εἶτα εἰσελθὼν ἐκ τῆς πλαγίας εἰς τὸν Ναὸν ἐν σιγῇ θυμιᾷ πάντα τὸν ναὸν κεκλεισμένον

Γ. Δ. Καὶ γίνεται μικρὰ συναπτή. Καὶ εὐθύς τὸν ὑπόψαλμον ἤκούσαμεν. Σῶσον ἡμᾶς, Κύριε

Ἐκφώνησις

Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν ἠκούσαμεν. Σῶσον ἡμᾶς Κύριε [ψαλμ. 43]

Ἀπὸ χοροῦ. Ὁ Θεὸς ἐν τοῖς ὡσὶν ἡμῶν ἠκούσαμεν. Ἐκάκωσας λαοὺς καὶ ἐξέβαλες αὐτούς. Σῶσον ἡμᾶς Κύριε.

Οὐ γὰρ ἐν τῇ ρομφαίᾳ αὐτῶν ἐκληρονόμησαν γῆν καὶ ὁ βραχίων αὐτῶν οὐκ ἔσωσεν αὐτούς. Σῶσον ἡμᾶς, Κύριε.

Οὐ γὰρ ἐπὶ τῷ τόξῳ μου ἐλπῶ καὶ ἡ ρομφαία μου οὐ σώσει με. Σῶσον ἡμᾶς, Κύριε.

Ἀπέδου τὸν λαόν σου ἄνευ τιμῆς καὶ οὐκ ἦν πλῆθος ἐν τοῖς ἀλαλάγμασιν ἡμῶν. Σῶσον ἡμᾶς, Κύριε.

Ὅτι ἕνεκά σου θανατούμεθα ὅλην τὴν ἡμέραν, ἐλογίσθημεν ὡς πρόβατα σφαγῆς. Σῶσον ἡμᾶς, Κύριε.

Δόξα Πατρὶ σῶσον ἡμᾶς Κύριε. Καὶ νῦν τὸ αὐτὸ Καὶ περισσὴν τὸ αὐτό, εἶπερ βούλει· εἰ δὲ μὴ τὸ κείμενον Σῶσον ἡμᾶς Κύριε.

Εἶτα μικρὰ συναπτή. Καὶ εὐθύς τὸν Ἀμωμον¹.

Β Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με, συνέτισόν με Κύριε.

Ἡσύχως· Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με συνέτισόν με Κύριε

Ψάλλεται ὅλη ἡ στάσις μὲ τὸ αὐτὸ μέλος ἕως ᾧδῆς. Εἰς δὲ τὸν στίχον τοῦτον [Καιρὸς τοῦ ποιῆσαι.] εὐθύς λέγει ὁ δομῆστικὸς γεγνωτέρα φωνῇ Καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ Κυρίῳ διεσκέδασαν τὸν νόμον σου. Ὁ δομῆστικὸς λέγει τὴν χριστοφόρον. Καὶ τοὺς

1. Ἐκ τούτων ἐμφαίνεται 1) Ὅτι ἄλλοτε μεταξὺ τῶν ψαλμῶν τοῦ Ἐξαψάλμου καὶ τοῦ Ἀμώμου παρενέπιπτον καὶ ἄλλοι ψαλμοί. Λεδομένου δὲ ὅτι οἱ ὡς ἄνω ψαλμοὶ 41 καὶ 43 ἀνήκουσιν εἰς τὸ αὐτὸ κάθισμα (ΣΤ), εἰς διαφόρους δὲ στάσεις αὐτοῦ, εἶνε προφανές, ὅτι παρενέπιπτεν δλόκληρον κάθισμα 2) Οἱ ψαλλόμενοι στίχοι κατ' ἐκλογὴν λαμβανόμενοι συνέτενον τοὺς ψαλμούς, ὅτινες οὕτω δὲν ἐψάλλοντο δλόκληροι.

ὄντα, ὡς εἴρηται. Καὶ τὸ θυσιαστήριον εἰσελθὼν κἀκεῖ θυμιάσας καὶ ἀποθέμενος τὸ θυμιατήριον λαμβάνει τὸν τίμιον σταυρόν, ὄπισθεν ἰστάμενον τοῦ ἱεροῦ θυσιαστηρίου, μὴ προηγουμένων τινῶν, μὴ φώτων ὄντων, ἀλλὰ μόνου αὐτοῦ ἢ τοῦ διακόνου. Καὶ ἐξερχόμενος ἐκ τῆς ἐτέρας πλαγίας, ὑποκλίνων τὴν κεφαλὴν τῷ ἄρχιερεῖ, φέρων ἴσθησι τὸν Σταυρόν ἐκ δεξιῶν, πλησίον τῶν μεγάλων πυλῶν τοῦ θείου ναοῦ. Ἐνθα δὴ καὶ ἴσταται ἄχρι τῆς συμπληρώσεως τῶν ψαλμῶν. Τότε δὲ καὶ τῶν τριῶν κηρῶν ἐν τούτῳ ἀναπτομένων καὶ ἀνοιγομένων τῶν πυλῶν, μετὰ λαμπρότητος ἤδη ἢ εἴσοδος γίνεται.

λοιποὺς στίχους οὕτω Δόξα καὶ νῦν τὸ αὐτό. Συνέτισόν με Κύριε.

Γ. Δ. Καὶ εὐθὺς τὸν Ἄμωμον.

Ἄμωμοι ἐν ὁδῷ. Ἀλληλούϊα

Ἐκφώνησις.

Ὁ δομéstικος Ἀμὴν μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῷ ἀλληλούϊα

Ὁ ἀπὸ Ο ; ; (ἴσως ὁ δεξιὸς χορὸς) Μακάριοι οἱ ἄμωμοι ἐν ὁδῷ. Ἀλληλούϊα.

Ἐπαλλαγὴ. Τὰ δικαιώματά σου. Ἀλληλούϊα

Δέχεται ὁ ἀριστερὸς χορὸς στίχον Ὁδὸν δικαιωμάτων σου.

Ἐπαλλαγὴ Γ'. Στῆσον τῷ δούλῳ σου τὸ λόγιόν σου εἰς τὸν φόβον σου. Ἀλληλούϊα.

Καὶ δέχεται ὁ ἀριστερὸς χορὸς τὸν στίχον, τὸ Περίελε τὸν ὄνειδισμόν μου. Περίελε τὸν ὄνειδισμόν μου ὅτι τὰ κρίματά σου χρηστά, ἀλληλούϊα.

Ἐπαλλαγὴ Δ'. Αὕτη με παρεκάλεσεν, ὅτι τὸ λόγιόν σου ἔζησέ με Ἀλληλούϊα γ'.

Ὁ ἀριστερὸς χορὸς. Ἐπερήφανοι παρηνόμου ἕως σφόδρα ἀπὸ δὲ τοῦ νόμου σου οὐκ ἐξέκλινα. Ἀλληλούϊα.

Μεσονύκτιον ἐξηγειρόμην τοῦ ἐξομολογεῖσθαι ἐπὶ τὰ κρίματα τῆς δικαιοσύνης σου. Ἀλληλούϊα.

Ἐπαλλαγὴ Ε'. Ὁ ἀριστερὸς

Μέτοχος ἐγὼ εἰμι πάντων τῶν φοβουμένων σε καὶ τῶν φυλαττόντων τὰς ἐντολάς σου. Ἀλληλούϊα.

Δόξα καὶ νῦν. Καὶ περισσὴ Ἀλληλούϊα τρίς.

Καὶ γίνεται συναπτὴ καὶ εὐθὺς ἄρχεται τὴν Β'. στάσις

Καὶ ἔπλευσάν με. Συνέτισόν με, Κύριε.

Ἐκφώνησις

Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἔπλευσάν με. Συνέτισόν με, Κύριε.

Καὶ ψάλλεται τὸ μέλος ἕως τὸν στίχον τοῦτον Καιρὸς τοῦ ποιῆσαι τῷ Κυρίῳ, διεσκέδασαν τὸν νόμον σου. Συνέτισόν με, Κύριε.

Ἡ δήλωσις τῶν λόγων σου συνετιεῖ νηπιούς, Συνέτισόν με, Κύριε.

Δόξα Πατρὶ Συνέτισόν με, Κύριε.

Καὶ νῦν Συνέτισόν με, Κύριε.

Καὶ περισσὴν Συνέτισόν με, Κύριε.

Εἶτα γίνεται μεγάλη συναπτὴ. Καὶ εὐθὺς τὸ Εἰσοδικόν.

Δι' Ἀβραὰμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, τοὺς ἡγαπημένους ὑπὸ σοῦ, τὸν Ἰσραὴλ ἔσωσας διὰ τὸ ὄνομά σου τὸ ἅγιον, ᾧ κεκλήμεθα καὶ ἡμᾶς ἐλέησον Χριστέ ὁ Θεὸς προσάγοντάς σοι

ΣΘ Ὁ ψάλτης Συνέτισόν με Κύριε

Ὁ ἱερεὺς Τῆς Παναγίας ἀχράντου. Καὶ ἐκφώνησιν

Καὶ ὁ ψάλτης Αἱ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με. Καὶ τὸ λοιπὸν τοῦ στίχου σὺν τῷ ὑποψάλμῳ Συνέτισόν με, Κύριε. Καὶ οἱ λοιποὶ στίχοι παρὰ τῶν δύο χορῶν μετὰ τοῦ Συνέτισόν με Κύριε. Δόξα καὶ νῦν. Καὶ περισσή τὸ αὐτὸ Συνέτισόν με, Κύριε

Εἶτα πάλιν ὁ ἱερεὺς μικρὰν συναπτήν.

Ὁ ψάλτης τὴν Οἰκουμένην Ἀλληλούϊα.

Ὁ ἱερεὺς. Τῆς Παναγίας. Καὶ ἐκφώνησιν.

Ὁ ψάλτης Ἐπίβλεπον ἐπ' ἐμὲ καὶ ἔλεήσόν με Ἀλληλούϊα.

Καὶ εὐθὺς τὴν μίαν ἀνοίγει τοῦ ναοῦ πύλην.

Οἱ στίχοι οὗτοι λέγονται παρ' ἑκατέρων τῶν χορῶν ἄχρι τοῦ Εἰσέλθει τὸ ἀξιωμαί μου ἐνώπιόν σου.

Καὶ γεωνότερον ψάλλεται τὸ εἰσοδικὸν λεγόμενον μετὰ τοῦ Ἀλληλούϊα, πάντων εἰσερχομένων ἐντός... τοῦ ἱερέως προπορευομένου καὶ κατέχοντος τὸν σταυρόν... Ἐν δὲ τῷ σταυρῷ καὶ τρεῖς κηροὶ πεπηγμένοι, τὸ τρισήλιον φῶς σημαίνοντες.

ΣΘ Εἰ δὲ καὶ ἀρχιερεὺς πάρεστι, κλίνει καὶ αὐτὸς σὺν τῷ ἱερεῖ. Καὶ τὴν εὐχὴν λέγουσι τῆς εἰσόδου. Καὶ σφραγίζει ὁ ἀρχιερεὺς λέγων Εὐλογημένη ἡ εἴσοδος τῶν ἁγίων σου, Κύριε.

Μόνος οὖν ὁ ἀρχιερεὺς τὴν μεγάλην πύλην εἰσέρχεται τοῦ ἱερέως προηγούμενου αὐτοῦ καὶ διακόνου. Οἱ δὲ λοιποὶ ἐκ πλαγίων εἰσέρχονται ἢ ὀπισθεν ἅπαντες καὶ τὰ λοιπὰ τοῦ ψαλμοῦ ἑκατέρωθεν ἄδουσιν οἱ χοροί... μέσον ἱστάμενοι τοῦ ναοῦ: «Γενέσθω ἡ χεὶρ σου, φησί, τοῦ σῶσαί με» καὶ «Ζήσεται ἡ ψυχὴ μου καὶ αἰνέσει σε» καὶ «Ἐπλανήθην ὡς πρόβατον ἀπολωλός, ζήτησον τὸν δοῦλόν σου».

Εἶτα τὸ Δόξα καὶ νῦν. Καὶ τοῦ Ἀλληλούϊα γεωνότερον αὐθις ψαλλόμενον, εὐθὺς τὸ Εὐλογεῖτε πάντα τὰ ἔργα Κυρίου ὑμνεῖτε καὶ ὑπερυψοῦτε εἰς πάντας τοὺς αἰῶνας ψάλλεται μετὰ ἄσματος ἐμμελοῦς, οὗ ψαλλομένου ἀνέρχονται τοῦ ἱερέως μὲν τὸν Σταυρόν κατέχοντος ὡς Ἀγγέλου, τοῦ δὲ ἀρχιερέως τυποῦντος τὸν Κύριον, ἀνέρχονται δὲ ὡς πρὸς τὸ θυσιαστήριον ἐπομένων ἁπάντων, ὡς πρὸς αὐτὸν τὸν θρόνον τοῦ Θεοῦ. Καὶ ὁ μὲν ἀρχιε-

εἰς δεήσεις τῇ μητροικῇ πρεσβείᾳ καὶ τῶν ἁγίων σου. Ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὰ ἔλεή σου καὶ ἔλεησον ἡμᾶς. Ἀλληλούϊα.

Ἐκφώνησις.

Ὁ δομέστικος. Ἐπίβλεπον ἐπ' ἐμὲ καὶ ἔλεήσόν με. Ἀλληλούϊα.

Καὶ ὁ ἀριστερὸς χορὸς λέγει Ἀλ-

ληλούϊα εἰς τὸν αὐτὸν ἦχον, ὡς ἂν βούλεται ὁ δομέστικος.

Εἶτα λέγει πάλιν τὸ Εἰσοδικὸν καὶ εἰσελθόντες ἐν τῷ ναῷ λέγει καὶ τοὺς λοιποὺς στίχους τῆς στάσεως.

Εἶτα Δόξα καὶ νῦν. Καὶ περισσήν. Τὸ αὐτὸ μέλος. Καὶ εὐθὺς τὰ Εὐλογητάρια.

ρεὺς ἀνεισιν εἰς τὸν αὐτοῦ θρόνον, θρόνον δὲ λέγω τὸ στασίδιον, ὃ σταυρὸς δὲ πῆγνυται ἐν τῷ ἄμβωνι ἀντικρὺ τοῦ θυσιαστηρίου.

Καὶ ἡ ᾠδὴ πᾶσα τῶν ἁγίων τριῶν Παίδων μετὰ τοῦ Ἐὐλογεῖτε ἐμμελῶς καὶ ἐκφώνως ᾄδεται.

Καὶ τὸ Ἐὐλογοῦμεν Πατέρα καὶ Υἱὸν καὶ ἅγιον Πνεῦμα, τὸν Κύριον. Καὶ νῦν καὶ ἀεὶ.

Καὶ τελευταῖον περισσῆ Αἰνοῦμεν, εὐλογοῦμεν, ὑμνοῦμεν καὶ προσκυνοῦμεν τὸν Κύριον.

Καὶ εὐθύς ἀνυμνοῦμεν τὴν Θεομήτορα Σὲ τὸ ἀπόρρητον τεῖχος τὸ τῆς σωτηρίας ὀχύρωμα λέγοντες

Ἐναγνώσεως δὲ τεθείσης καὶ μάλιστα τοῦ συναξαρίου πάλιν ἡ ἐκτενὴς γίνεται δέησις καὶ τὸ Ἐλέησόν με ὁ Θεὸς μετὰ τοῦ ἁρμοδίου ὑποψάλμου ᾄδεται, ὃ πεντηκοστάριον λέγεται.

Πεντηκοστάριον δὲ ἁρμοδίως λέγεται κατὰ στίχον ἐν ἑκατέρῳ χορῷ ἢ τὸ τῆς ἡμέρας ἢ τὸ τῆς ἑορτῆς ἢ τὸ τοῦ ἁγίου ἀπολυτίκιον. Καὶ εἰς μὲν τὰς δεσποτικὰς ἑορτὰς Δόξα καὶ νῦν τὸ τῆς ἑορτῆς. Καθ' ἡμέραν δὲ τὸ τῆς ἡμέρας. Καὶ εἰς τὸ Μὴ ἀπορρίψης με ἀπὸ τοῦ προσώπου σου τὸ Προστασία τῶν χριστιανῶν. Εἰς δὲ τὸ δόξα τὸ Ὁ μονογενὴς. Καὶ εἰς τὸ Καὶ νῦν Τὴν ὑπερένδοξον.

Καὶ εὐθύς οἱ κανόνες τῆς ἑορτῆς ἢ τοῦ ἁγίου οὓς προσεθήκαμεν δι' εὐκοσμίαν ἡμεῖς καὶ εὐταξίαν τῆς Ἐκκλησίας... Πρῶτον μὲν γὰρ κανόνες ἐν τῷ ἁσματικῷ οὐκ ἐψάλλοντο, ἀλλὰ μετὰ τὸν πεντηκοστόν, γενομένης συναπτῆς εὐθύς ἐλέγοντο οἱ Αἰνεῖτε. Νῦν δὲ μετὰ τοὺς κανόνας τὰ Ἐξαποστελάρια λέγονται, Ἐἶτα μικρὰ συναπτῆ. Καὶ εὐθύς τὸ Αἰνεῖτε.

Ὁ ψάλτης τοῦ πρώτου χοροῦ Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῶν οὐρανῶν, σοὶ πρέπει ὕμνος τῷ Θεῷ.

Καὶ ὁ ἕτερος εἰς τὸν ἕτερον στίχον τὸ αὐτό. Καὶ τοὺς λοιποὺς ἕξ ὁμοίως λέγουσι στίχους.

Εἰς δὲ τὸ Αἰνεῖτε τὸν Κύριον ἐκ τῆς γῆς, Δότε δόξαν τῷ Θεῷ.

Καὶ εἰς τοὺς λοιποὺς ἕξ στίχους.

Εἰς δὲ τὸ Ὑψώθη τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Αὐτῷ πρέπει αἴνεσις.

Καὶ τοὺς ἕξῃς

Εἰς τὸ Αἰνεσάτωσαν δὲ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, Δόξα σοι ἅγιε Πάτερ.

Καὶ εἰς τὸ ἕτερον

Εἰς τὸ Αἱ ὑψώσεις δὲ τοῦ Θεοῦ, Υἱὲ Θεοῦ ἐλέησον ἡμᾶς καὶ εἰς τὸν ἕτερον στίχον.

Καὶ εἰς τὸ Τοῦ δῆσαι τοὺς βασιλεῖς αὐτῶν ἐν πέδαις, Φεῖσαι ἡμῶν, Κύριε, διὰ τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον.

Εἰς τὸ Αἰνεῖτε τὸν Θεὸν ἐν τοῖς ἁγίοις αὐτοῦ, Υἱὲ Θεοῦ ἐλέησον ἡμᾶς.

Εἰς δὲ τὸ Αἰνεῖτε αὐτὸν ἐν κυμβάλοις εὐήχοις, Δόξα σοι τῷ δείξαντι τὸ φῶς.

ΣΘ. Καὶ εἰς τὸν λοιπὸν μετ' αὐτόν.

Εἶτα Εὐλόγητος Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ὅτι ἐπεσκέφατο καὶ ἐποίησε λύτρωσιν τῷ λαῷ αὐτοῦ.

Καὶ τοῦτο εἰς πάντας λέγουσι τοὺς στίχους. Εἰς δὲ τὸ Δόξα Εὐλόγητος Κύριος Ἰησοῦς βασιλεὺς, ὅτι ἐπεσκέφατο· καὶ τὸ ἐξῆς γεγωνότερον.

Καὶ νῦν τὸ αὐτό.

Καὶ περισσὴν τοῦ Θεοῦ τὴν μητέρα ἀνυμνήσωμεν πάντες δι' ἧς κοιζόμεθα πταισμάτων συγχώρησιν καὶ ἀντίληψιν ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν.

Καὶ εὐθύς ἐν τῷ ἄμβωνι παρὰ τοῦ ἀναγνώστου τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ λαμβάνοντος τὸν σταυρὸν χειρὶ καὶ ἐν τῷ ἄμβωνι ἱσταμένου. Καὶ ἐπισυνάπτεται παρὰ τῶν ψαλτῶν ἡ μεγάλη δοξολογία.

Τοῦτο δὲ γίνεται καθ' ἑκάστην.

Τῇ δέ γε Κυριακῇ κατὰ τὸν ἦχον οἱ Αἰνεῖται λέγονται μετὰ τῶν ὑποψάλμων. Καὶ εἰς τὸ τέλος ἀναστάσιμα στιχηρὰ ἢ τῆς ἑορτῆς ἢ μεγάλου ἀγίου, εἰ ἔστι μνήμη αὐτοῦ. Δόξα τὸ ἑωθινόν, ἐν ᾧ εἴσοδος τῶν ἱερέων μετὰ τοῦ σταυροῦ καὶ τοῦ θείου εὐαγγελίου, τῶν ἱερέων κλινομένων καὶ λεγόντων τὴν εὐχὴν τῆς εἰσόδου ἐν τῷ ἑωθινῷ. Καὶ τὸ Σοφία ὀρθοὶ λέγεται. Καὶ ψαλλομένου εἰς τὸ Καὶ νῦν καὶ αἰεὶ Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις. Εἰσελθόντων δ' ἔνδον τῶν ἱερέων πρῶτον μὲν ὑπ' ἀναγνώστου ἐν τῷ ἄμβωνι τὸν σταυρὸν κατέχοντος τὸ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ λέγεται. Ἔπειτα δὲ ὑπὸ τῶν ψαλτῶν ἄσματικῶς ᾄδεται.

Εἶτα ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ βήματος παρὰ τῶν ἱερέων ὁμοῦ ἅπαν λέγεται ἀπὸ τοῦ Ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία, συμφώνου τῆς δοξολογίας ἕξωθεν τε καὶ ἕσωθεν γινομένης.

Κατὰ τὸν ὑπ' ἀριθ. 2622 μουσικὸν κώδικα τῆς Ἐθνικῆς Βιβλιοθήκης

Μετὰ τὸ Ὑπερευλογημένη:

«Εἶτα ἀνέρχεται ὁ ἀναγνώστης τὸ ἐπιγράφων [ἐμμελῶς] Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ.

Καὶ ἄρχεται ὁ δομέστικος ἀπὸ χοροῦ Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη [μέλος ἄργον]

Καὶ λέγουσιν οἱ ἱερεῖς τὸ ἐπίλοιπον.

Εἶτα ἠχίζει ὁ δομέστικος: Ἄναστας ἐκ τοῦ μνήματος καὶ τὰ δεσμὰ τοῦ Ἄδου διαρρήξας καὶ λέγουσιν οἱ ἱερεῖς τὸ ἐπίλοιπον

Καὶ πάλιν ὁ δομέστικος ἀπὸ χοροῦ

Καὶ κατὰ τὸν μουσικὸν κώδικα 2406.

«Καὶ μετὰ τὸ τέλος τοῦ ἑωθινοῦ ἄρχεται ὁ δομέστικος. Καὶ νῦν καὶ αἰεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων Ἀμήν. (Ἄσματικόν) Ὑπερευλογημένη ὑπάρχεις—εἰσοδευόντων τῶν ἱερέων λέγει τοῦτο—Θεοτόκε παρθένε· διὰ γὰρ τοῦ ἐκ σοῦ σαρκωθέντος Θεοῦ—καὶ πάλιν ὁ δομέστικος τότε ὑψηλότερον—Εὐλόγητος Χριστὸς ὁ Θεὸς ὁ οὕτως εὐδοκήσας [Ἐπακολουθεῖ τονισμένον εἰς μουσικὸν μέλος ὀλόκληρον τὸ Ὑπερευλογημένη].

Εἶτα ἀνέρχεται εἰς τὸν ἄμβωνα ὁ

ΣΘ. Καὶ τροπάριον ἀναστάσιμον τὸ Σήμερον σωτηρία ἐν μιᾷ Κυριακῇ καὶ τὸ Ἀναστάς ἐκ τοῦ μηνήματος ἐν ἑτέρῳ, τρεῖς ἡδυμελῶς ἐκτός τε παρὰ τῶν ψαλτῶν καὶ ἐντός παρὰ τῶν ἱερέων ψάλλεται.

Καὶ εὐθὺς τὸ Ἀνάστηθι, Κύριε ψάλλεται. Καὶ τὸ ἐσθινὸν ἐπ' ἄμβωνος ἀναγινώσκειται εὐαγγέλιον παρὰ πρεσβυτέρου.

Καὶ μετὰ τοῦτο ἡ ἐκτενὴς δέησις, αἱ μεγάλαι αἰτήσεις ἡ κεφαλοκλισία καὶ ἡ ἀπόλυσις.

Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ ἁγίῳ Πνεύματι

Καὶ πάλιν οἱ ἱερεῖς τὸ Ἀναστάς μέχρι τέλους.

Καὶ ψαλλομένου τούτου ἀσπάζονται οἱ ἱερεῖς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ ἀνέρχονται εἰς τὸ σύνθρονον καὶ λέγουσι ταῦτα κατ' ἦχον εὐλογοῦντες τὸν λαόν.

Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ γέγονεν (μετὰ μέλους)

Ἀναστάς ἐκ τοῦ μηνήματος τρεῖς.

Καὶ μετὰ τὸ τέλος τούτων λέγει τὸ ψαλμὸς τῷ Δαβὶδ Ἀνάστηθι, Κύριε, ὁ Θεός μου. Ἐξομολογήσομαί σοι Κύριε ἐν ὅλῃ καρδίᾳ μου. Εὐφρανθήσομαι, Κύριε, καὶ ἀγαλλιάσομαι ἐν σοί.

Καὶ πάλιν ὁ δομέστικος. Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ ἁγίῳ Πνεύματι. Καὶ πάλιν οἱ ἱερεῖς τὸ Ἀναστάς μέχρι τέλους. Καὶ πληρουμένου τούτου λέγει ὁ δομέστικος γεγωνοτέρῳ τῇ φωνῇ Ἀναστάς..

Καὶ ἄλλοτε τὸ Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ.

Καὶ λέγουσι καὶ τοῦτο ἔσω καὶ ἔξω, καὶ καθὼς καὶ τὸ Ἀναστάς.

τὸν σταυρὸν κρατῶν καὶ λέγει μονοφωνάριον, Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ.

Εἶτα ὁ δομέστικος μετὰ τῶν ἄλλων ἀπὸ χοροῦ.

Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία.

Καὶ λέγουσιν οἱ ἱερεῖς τὸ Ὑμνοῦμέν σε, εὐλογοῦμέν σε.

Εἶτα ὁ δομέστικος [τὰ μέλη τοῦ δομεστικού πολὺ ἀργά].

Ἀναστάς ἐκ τοῦ μηνήματος καὶ τὰ δεσμὰ διαρρήξας. Καὶ ψάλλουσιν οἱ ἱερεῖς τὸ ἐπίλοιπον

Εἶτα ὁ δομέστικος γεγωνοτέρῳ φωνῇ Ἀναστάς ἐκ..

Καὶ λέγεται ποτὲ μὲν τὸ ἀναστάς, ποτὲ δὲ τὸ Σήμερον

Σήμερον σωτηρία τῷ κόσμῳ. Καὶ λέγουσι τὸ Σήμερον σωτηρία καὶ ἔξῃς, καθὼς καὶ τὸ ἀναστάς. Εἶτα πάλιν ὁ δομέστικος Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ ἁγίῳ Πνεύματι. Καὶ πάλιν οἱ ἱερεῖς ἐντός τὸ Σήμερον ἕως τέλους καθὼς προδεδήλωται. Καὶ ἔκτοτε ἠχίζει ὁ δομέστικος ἀπ' ἔξω, Σήμερον.

Δόξα Πατρὶ καὶ Υἱῷ καὶ ἁγίῳ Πνεύματι. Καὶ πάλιν οἱ ἱερεῖς ἐντός τὸ Σήμερον, καθὼς προδεδήλωται. Ὁ δομέστικος Σήμερον.. Ψαλλομένου δὲ τούτου ἀσπάζονται οἱ ἱερεῖς τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον καὶ ἀνέρχονται εἰς τὸ σύνθρονον εὐλογοῦντες τὸν λαόν.

(Συνεχίζεται)